

[Finansministeren.]

Forslaget om merværdiafgift tjener et dobbelt formål, nemlig dels at gennemføre en mere rationel form for en almindelig forbrugsafgift, dels at forskyde vægten i den samlede beskatning, således at en større del af statsindtægterne tages ind gennem forbrugsbeskatning, således at der derved bliver mulighed for lettelser i indkomstbeskatningen.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil merværdiafgiften give et samlet provenu på 4.680 mill. kr., beregnet ud fra de forudsætninger, der må antages at foreligge for finansåret 1966-67, hvilket i forhold til, hvad en engrosomsætningsafgift på 12½ pct. ville give i samme år, nemlig 2.330 mill. kr., ville betyde et merprovenu på 2.350 mill. kr. Når herfra yderligere trækkes godtgørelsen til boligbyggeri m. v. på 250 mill. kr., bliver det årlige merprovenu 2.100 mill. kr.

Imidlertid vil merværdiafgiften i de første 5 kvartaler efter dens indførelse ikke give fuldt provenu. I det første kvartal efter afgiftens ikrafttræden får vi kun afgift af de fra udlandet indførte varer. Det drejer sig om ca. 400 mill. kr., hvilket netop er det beløb, vi mangler for i indeværende finansår at nå op på det tilsigtede kasseoverskud på 1.200 mill. kr. I hvert af de næste fire kvartaler — altså i andet, tredje, fjerde og femte kvartal efter lovens ikrafttræden — vil det kvartårlige merprovenu af afgiften på 525 mill. kr. blive reduceret med detailhandlernes omsrefusion, som udgør 150 mill. kr. pr. kvartal i fire kvartaler, således at merprovenuet i denne periode — som forhåbentlig vil komme til at svare til finansåret 1966-67 — bliver 1.500 mill. kr. En yderligere reduktion som følge af visse overgangsregler vil dog reducere dette beløb med formentlig indtil 300 mill. kr. Denne reduktion vil navnlig koncentrere sig omkring andet kvartal efter lovens ikrafttræden.

Dette vil sige, at de lettelser i indkomst-

beskatningen, som merværdiafgiften kan give grundlag for, først kan fuldt gennemføres i det andet finansår efter merværdiafgiftens gennemførelse, altså i 1967-68.

Den konkrete størrelse af skattelettelserne vil dernæst afhænge af følgende 3 forhold, nemlig for det første afgørelsen af, hvorvidt samtlige punktskatter skal opretholdes med de satser, de nu har. For det andet af forholdet mellem stigningen i statens indtægter i øvrigt og stigningen i udgifterne og for det tredje af den størrelse af kasseoverskuddet, der må anses for nødvendig.

Endelig er det nødvendigt at se på forøgelsen af afgiftsbelastningen for familier med mindre indkomster og familier med børn som følge af merværdiafgiften og at tage spørgsmålet om kompensation i betragtning, før skattelettelserne kan endeligt fastlægges.

De undersøgelser, som har kunnet foretages, viser, at afgiftsbelastningen af forbruget groft taget vil blive forøget med omkring 5 pct. for indtægter på indtil en snes tusinde kroner.

Det er regeringens opfattelse, at det vil være urimeligt at gennemføre en sådan yderligere belastning af de mindre indkomster. Ved fremsættelsen af afgiftsforslagene i februar foreslog regeringen derfor dels et særligt persontilskud, dels en forhøjelse af børnetilskuddene. Det var ikke muligt i folketinget at få flertal for persontilskuddet, og der blev derfor gennemført en lidt større forøgelse af børnetilskuddet, ligesom der er stillet forslag om kompensation for folke- og invalidepensionister m. fl.

Idet regeringen går ud fra, at der fortsat vil være modstand mod gennemførelse af persontilskud, er det regeringens opfattelse, at der i forbindelse med gennemførelsen af merværdiafgiften dels må ske en forhøjelse af folke-, invalide- og enkepensionerne svarende til den forøgede afgiftsbelastning, dels en forhøjelse af børnetilskuddene. Herudover må der ved forhøjelse af bundgrænsen i den personlige indkomstskat til staten og